

Matematyka klasa 8a

Temat: Zapisywanie liczb w systemie rzymskim.

Zasady zapisywania liczb w systemie rzymskim:

1. Obok siebie mogą pojawiać się powtarzając tylko liczby I, X, C, M.
2. Liczby te stojąc obok siebie mogą powtórzyć się najwyżej 3 razy, np. można napisać XX, CCC, III, ale nie piszemy już XXXX, CCCCC itp.
3. Jeżeli pierwsza jest zapisana liczba większa, a potem liczba mniejsza, to dodajemy te liczby, np.

$$XI = 11 \text{ (bo } 10 + 1 = 11\text{)}$$

$$CX = 110 \text{ (bo } 100 + 10 = 110\text{)}$$

4. Jeżeli pierwsza jest zapisana liczba mniejsza, a potem liczba większa, to odejmujemy te liczby, np.

$$IX = 9 \text{ (bo } 10 - 1 = 9\text{)}$$

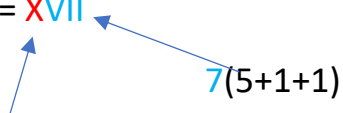
$$XC = 90 \text{ (bo } 100 - 10 = 90\text{)}$$

Zadanie przykładowe:

Zapisz za pomocą znaków rzymskich podane liczby:

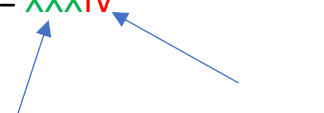
Pamiętajcie, że zapisujemy kolejno rzędy: tysiące, setki, dziesiątki i jedności.

$$3 = III \text{ (1+1+1)}$$

$$17 = XVII$$

10

7(5+1+1)

$$34 = XXXIV$$

30 (XXX)

4 (5-1)

$$82 = \text{LXXXII}$$

$80 (50+10+10+10)$

$$99 = \text{XCIX}$$

$90 (100-10)$

$9(10-1)$

$$476 = \text{CDLXXVI}$$

$400 (500-100)$

$70 (50+10+10)$

$6(5+1)$

$$1953 = \text{MCMLIII}$$

1000

$900 (1000-100)$

50

$3(1+1+1)$

Praca samodzielna:

Zapisz w systemie rzymskim podane liczby:

8, 25, 73, 184, 649, 1468, 2018